

EESTI
RAHVUSRAAMATUKOGU

SUMMARIA SOCIALIA

Välisajakirjades ilmunud sotsioloogia-, majandus- ja poliitikaalaste kirjutiste tutvustusi

2009 : 1

SISUKORD

VALIK ÜLEVAATEID VÄLISAJAKIRJANDUSES ILMUNUD ARTIKLITEST

ROOTSI MAJANDUS

Bergh, Andreas; Erlingsson, Gissur O. Liberalization without retrenchment: understanding the consensus on Swedish welfare state reforms.....2

MAJANDUSKRIIS

Altman, Roger C. The Great Crash, 2008: a geopolitical setback for the West.....3

VALIK ARTIKLEID VÄLISAJAKIRJANDUSEST

POLIITIKA	4
POLITOLOOGIA	4
SOTSIAALPOLIITIKA	5
RAHVUSVAHELISED SUHTED	6
MAJANDUS	7

ROOTSI MAJANDUS

Bergh, Andreas; Erlingsson, Gissur O. *Liberalization without retrenchment: understanding the consensus on Swedish welfare state reforms.*

Scandinavian Political Studies. Vol. 32 (2009), no. 1, p. 71–93.

Artiklis võetakse vaatluse alla 1980ndate ja 1990ndate liberaalsed reformid Rootsis, mille tulemusena majanduslik vabadus kasvas märgatavalt. Rootsi majandus on seetõttu praegu üks maailma avatumaid. Artiklis analüüsitakse, kuidas Rootsi tüüpi poliitika kujundamisega saavutati konsensus kõnealusteks reformideks ja kuidas toimusid muutused sotsiaalpoliitikat elluviivates institutsioonides. Esmalt kõrvutatakse majandusvabaduse indekseid, et näitlikustada Rootsis toimunud muutuste ulatust võrreldes teiste riikidega. Seejärel antakse ülevaade kõige olulisematest reformidest ning analüüsitakse, kuidas ja miks need saavutasid poliitilise toetuse.

Rootsi on peaaegu täiuslik nn arenenud heaoluriigi näide. Avalikkuse toetus institutsioonidele ja poliitikatele on suur (Svallfors 2004), heaoluriigi arengul on kindel toetajaskond arvukate huvirühmade näol. Alates 1980ndatest on avalikust sektorist kui peamisest sissetulekute allikast sõltunud stabiilselt 60 protsenti valijaskonnast.

1980. a oli Rootsi majandus äärmiselt reguleeritud mitmete riiklike monopolide kaudu ning seda iseloomustas majandusvabaduse madal tase. 1980. ja 1990. aastate reformidega restructureeriti majandus põhjalikult. Nende tulemuste hindamiseks ja võrdluseks teiste riikidega võtavad artikli autorid aluseks Gwartney ja Lawsoni (2003) majandusvabaduse indeksi, mis koondab viit mõõdikut: 1) valitsussektori suurus: kulutused, maksud, riigiettevõtted, 2) õiguslik keskkond ja omandiõiguste kaitse, 3) eri valuutade kasutamise vabadus, 4) rahvusvahelise kaubanduse vabadus, 5) laenukapitalituru, tööjõuturu ja ettevõtluse reeglistik. Gwartney ja Lawsoni koondindeksist jätsid artikli autorid välja valitsussektori suuruse mõõdiku. Rahvusvahelises võrdluses on Rootsi kogemus erakordne. 1970ndatel ja 1980ndatel oli Rootsi majandusvabaduse indeks allpool keskmist, alates 1990ndatest on see järjekindlalt tõusnud ning ulatub nüüd üle keskmise. Kiired ja põhjapanevad reformid viidi ellu paljudel aladel, mis seejuures ei nõrgendanud heaoluriigi toimimist.

Rootsi poliitikakujundust iseloomustab ratsionaalne, tehnokraatlik ja konsensuslik lähenemine. Selles protsessis mängivad valitsuskomisjonid ja huvirühmad tähtsat rolli ning seetõttu ei tehta otsuseid kiirustades.

1980. ja 1990. aastate reformide tegemiseks saavutati poliitiline konsensus tänu sotsiaalteadlaste ja komisjonide süsteemi mõjule. Rootsi poliitika on traditsiooniliselt olnud seotud sotsiaaluuringutega, eriti majandus- ja sotsiaalpoliitika vallas. Alati on teadlased pakkunud lahendusi esilekerkivatele poliitilistele ja majandusprobleemidele ning poliitikud on neid kuulnud. Blythi (2002) järgi aitavad kriisiperioodidel ebakindlust vähendada majandusteadlaste pakutud mudelid ning need on mõjutanud nii parem- kui ka vasakpoolsete parteide poliitikat.

Rootsis on aastakümneid toiminud valitsuskomisjonide nn varajase hoiatamise süsteem. Uuringute ja analüüside kaudu selgitatakse välja probleemid, mis võivad tulevikus esile kerkida. Komisjonides sõnastatakse ühtne probleemide määratlus ja eelseisva poliitilise debati sisu, mis on hädavajalik eeldus konsensuse saavutamiseks. Koos sotsiaalteadlaste, ametnike ja peamiste huvigruppide esindajatega osalevad komisjonide töös kõikide parteide esindajad. Samuti on komisjonides eksperdid, kes määratlevad probleemide olemuse ja pakuvad lahendusvariante. Samas toimivad komisjonid areenina, kus vastandlikud huvid arutatakse läbi dialoogis ekspertidega ning leitakse kokkulepe pakutud lahendusvariantide osas.

MAJANDUSKRIIS

Altman, Roger C. *The Great Crash, 2008: a geopolitical setback for the West.*

Foreign Affairs. Vol. 88 (2009), no. 1, p. 2-14.

Artiklis keskendutakse 2008. a finants- ja majanduskrahhile ning analüüsitakse kriisi olemust, ulatust ja mõju USAs ja Euroopas. Autor vaatleb kriisi geopoliitilisi tagasilööke USAle ja Euroopale ning käsitleb Hiina mõjuvõimu tõenäolist kasvu rahvusvahelisel areenil, eriti arengumaailma abistamisel.

2008. a finants- ja majanduskrahh on viimase 75 aasta kõige sügavam, see on haaranud USA, Euroopa ning Jaapani, kusjuures majanduslangus on isegi laostavam kui majandusliku depressiooni ajal 1981–1982. Praegune finantskriis on kohutanud nii tarbijaid kui ka ettevõtteid, kes on järsult oma kulusid kärpinud. Tavaliselt on valitsuste rakendatud monetaarsed ja fiskaalsed stiimulid majanduse elavdamiseks sellistes oludes ebatõhusad. Finantskriis on pannud kahtluse alla Ameerika vabaturukapitalismi mudeli. Stabiilsuse tagamiseks on USA ja mõne Euroopa riigi valitsused natsionaliseerinud oma finantssektori määral, mis on vastuolus tänapäeva kapitalismidoktriiniga. Suur osa maailmast on suundumas tagasi aega, kus riigi osa oli suurem ja äri sektori osa väiksem ning sellega õõnestatakse USA globaalse võimu ja Ameerika tüüpi demokraatia jalgealust. Samas teiseneb kasvava majandusega riikide mõju. Ehkki kriisist ei võida lähiaastatel ükski riik, võivad mõned neist, nagu Hiina, saavutada suhteliselt tugevama globaalse positsiooni. Peking on suuteline abistama teisi riike finantsiliselt ning tegema olulisi investeeringuid ajal, kui lääneriigid seda ei suuda. USA-Hiina suhted on muutumas USA kõige olulisemateks kahepoolseteks suheteks. Sügav majanduslangus ajendab USA ja Euroopa riikide valitsusi keskenduma siseprobleemidele, sest kodanikkond nõuab riiklike ressursside suunamist kohaliku majanduse taastamiseks ja elavdamiseks. Enneolematu riigikassa defitsiit ja finantssüsteemi raskused teevad võimatuks panustamise olulistes rahvusvahelistes initsiatiividesse. Ühtlasi on kriis tugevalt õõnestanud Lääne majanduslikku usaldusväarsust. Aastakümneid on USA mõjuvõim suuresti peegeldanud anglosaksi tüüpi turumajandusel põhineva kapitalismiideoloogia tugevust. Nüüd on see mudel sattunud kahtluse alla.

Altmani arvates kannatab Hiina rahvusvahelise finantskriisi tõttu vähem kui USA ja Euroopa riigid. Võrreldes Läänega on Hiina majanduslik ja finantsvõim tugevnenud ning Hiina globaalne mõju kasvab ka tulevikus. Nii võib Hiina suurendada oma diplomaatilist kohalolekut arengumaailmas selleks, et edendada oma kapitalismimudelit näiteks Angolas, Kasahstanis ja Sudaanis.

Lõpetuseks märgib artikli autor, et majanduskriis on tõstatanud küsimuse uue globaalse lähenemise vajalikkusest, kontrollimaks panga- ja finantssüsteeme. Kriis on võimalus tugevdada ja ümber kujundada IMFi, muuta iganenud G8 võrgustikku ja esimese sammuna kutsuda sellesse Hiina. Et G20 on representatiivsem kui G8, siis peaks seda võrgustikku palju sagedamini kasutama.

Refereerinud Ülle Lepp

VALIK ARTIKLEID VÄLISAJAKIRJANDUSEST

POLIITIKA

Crotty, Jo. Making a difference? NGOs and civil society development in Russia // Europe-Asia Studies (2009), no. 1, p. 85–108.

Artiklis antakse ülevaade Venemaa mittetulundusorganisatsioonide rollist kodanikuühiskonna arengus alates Nõukogude Liidu kokkuvarisemisest 1991. aastal. Lähema vaatluse alla võetakse keskkonnaliikumise mõju kodanikuühiskonna arengule.

Drehle, David Von. What would Lincoln do? // Time (2009), no. 7, p. 28–32.

Artiklis antakse ülevaade USA presidendi Abraham Lincolni elust tema 200. sünniaastapäeva puhul. Kesksel kohal on Lincolni vaated majandusele ning nende seos tänapäevaga. Lincoln on tuntud kui orjapidamise lõpetamise, võrdsuse edendamise ning USA kodusõjas ühendriikide säilitamise eest võitleja.

Hooghe, Marc; Reeskens, Tim; Stolle, Dietlind; Trappers, Ann. Ethnic diversity and generalized trust in Europe // Comparative Political Studies (2009), no. 2, p. 198–223.

Artiklis analüüsitakse etnilise mitmekesisuse mõju üldisele usaldusele Euroopa riikides. Analüüs tugineb Euroopa sotsiaaluuringu (European Social Survey) ja OECD migratsiooniandmete analüüsile, milles osales 20 Euroopa riiki.

How many more? // The Economist (2009), no. 8620, p. 31.

Artiklis antakse ülevaade Eesti luureskandaalist – Venemaa heaks töötanud Herman Simmi värbamisest, tema tegevusest ning kontaktidest Vene agentide Sergei Jakovlevi ja Valeri Zentsoviga.

Just a glimmer of hope // The Economist (2009), no. 8620, p. 37–39.

lisa: Little-known, dispersed and dying

Artikkel annab ülevaate hetkeolukorrast Somaalias. Eksperdid teavad sellest riigist praegu vähem kui 100 aastat tagasi. Somaalia rahvaarv ei ole täpselt teada, ÜRO andmetel on see umbes 10 miljonit. Sõja tõttu elab aga palju somaallasi teistes riikides. Üle kuue miljoni etnilise somaallase elab Somaalia naaberriikides Etioopias, Keenias, Djiboutis ja Jeemenis. Lisaks neile elab maailma eri paikades vähemalt üks miljon somaallast, kõige rohkem Cardiffis, Dubais, Minneapolis ja Stockholmis.

POLITOLOOGIA

Andersson, Staffan; Bergman, Torbjörn. Controlling corruption in the public sector // Scandinavian Political Studies (2009), no. 1, p. 45–70.

Artiklis tutvustatakse Transparency Internationali korrupsiooniindeksile alternatiivset korrupsiooni uurimise meetodit, mis põhineb kvalitatiivsel juhtumianalüüsil. Vaatluse alla võetakse kaks Rootsi regionaalset omavalitsust, mille juhtimine reorganiseeriti 1990ndatel sarnasel viisil. Ühes neist leidsid aset korrupsiooniskandaalid, teises aga mitte.

De Vries, Catherine; Edwards, Erica. Taking Europe to its extremes // Party Politics (2009), no. 1, p. 5–28.

Artikkel käsitleb eliidi ja massi seoseid Euroopa Liidus. Analüüsitakse vasak- ja

paremäärmuslike parteide mõju avalikkuse euroskeptitsismi süvendamisel. Paremäärmuslikud parteid vastustavad Euroopa integratsiooni tuginedes rahvusliku suveräänsuse kaitsele, vasakpoolsed äärmusparteid ei toeta edasist Euroopa integratsiooni, viidates laienemisprojekti neoliberaalsele olemusele.

Gerring, John; Thacker, Strom C; Moreno, Carola. Are parliamentary systems better?

// *Comparative Political Studies* (2009), no. 3, p. 327–359.

Artiklis võrreldakse presidentiaalseid ja parlamentaarseid valitsemissüsteeme. Esitatakse ülevaade nende süsteemide tõhususe üle peetavast teoreetilisest diskussioonist ja analüüsitakse seoseid parlamentaarse valitsemisviisi ajaloolise arengu ja 14 näitaja vahel, mis hõlmavad riikide poliitilist, majandus- ja inimarengut. Analüüs tugineb Maailmapanga haldussuutlikkuse indikaatoritele.

Hanberger, Anders. Democratic accountability in decentralised governance //

Scandinavian Political Studies (2009), no. 1, p. 1–22.

Artiklis esitatakse teoreetiline raamistik demokraatliku vastutuse uurimiseks detsentraliseeritud valitsemise tingimustes ja arutletakse demokraatliku vastutuse oluliste probleemide üle lähtudes kodanike vaatenurgast. Käsitlus tugineb nelja Rootsi omavalitsuse juhtumianalüüsile.

Hobolt, Sara B.; Spoon, Jae-Jae; Tilley, James. A vote against Europe? Explaining defection at the 1999 and 2004 European Parliament elections //

British Journal of Political Science (2009), no. 1, p. 93–115.

Artiklis käsitletakse valimiseelistusi 1999. ja 2004. aasta Europarlamendi valimistel. Lisaks tavapärasele käsitlusele esitatakse alternatiivne selgitus, miks võimalolevad parteid saavad enamasti Europarlamendi valimistel vähem häält kui üleriigilistel. Esiteks on valitsusparteid keskmisest kodanikust palju Euroopa-meelsemad, teiseks mõjutavad valimiskampaania kestel esitatud euroskeptilised arvamused toetust võimalolevatele parteidele.

Miller, Laura. e-petitions at Westminster: the way forward for democracy? //

Parliamentary Affairs (2009), no. 1, p. 162-177.

Artiklis käsitletakse Westminsteri e-avalduste süsteemi väljatöötamisega seotud probleeme ning tutvustatakse Šoti parlamendi ja Walesi Assamblee e-avalduste süsteemi rakendamise praktikat. Arutletakse selle üle, milline peaks süsteem olema: kas dubleerima peaministri veebilehe Number Ten (www.number10.gov.uk) stiili või tuleb üles ehitada süsteem, mis on seotud parlamentaarsete protseduuridega. Diskuteeritakse ka e-demokraatia ja selle rolli üle laiemalt.

Rohrschneider, Robert; Whitefield, Stephen. Understanding cleavages in party systems //

Comparative Political Studies (2009), no. 2, p. 280-313.

Artiklis käsitletakse parteide vahelisi lahknevusi ja esitatakse mudel nende lahknevuste süstemaatiliseks analüüsiks. Analüüs tugineb 13 postkommunistliku riigi 87 partei ekspertuuringule. Uuringuga on hõlmatud ka Eesti.

SOTSIAALPOLIITIKA

Hudson, John; Kühner, Stefan. Towards productive welfare? A comparative analysis of 23 OECD countries //

Journal of European Social Policy (2009), no. 1, p. 34-46.

Artiklis arutletakse selle üle, kas Euroopa riikides on toimunud nihe tulemusliku heaolu poole. Analüüs põhineb 23 OECD riigi andmetel aastatel 1994, 1998 ja 2003. Uuringu tulemused näitavad väga tagasihoidlikku toetust väidetele, et heaoluriikides toimub nihe

ennetatavalt eraldistelt tulemusliku heaolu suunas. On riike, kes on selgelt keskendunud tulemustele ja riike, kus kombineeritakse tulemuslikke ja ennetavaid vahendeid. Eesti ei olnud valimis esindatud.

Plantenga, Janneke; Remery, Chantal; Figueiredo, Hugo; Smith, Mark. Towards a European Union Gender Equality Index // Journal of European Social Policy (2009), no. 1, p. 19-33.

Artiklis tutvustatakse Euroopa Liidu soolise võrdõiguslikkuse indeksit. Indeksil on neli mõõdet: tasustatud töö, raha, otsustusõiguse ja tööaja võrdne jaotus. Eesti asub 25 Euroopa Liidu liikmesriigi pingereas Sloveenia järel 14. kohal. Kõige parem on olukord soolise võrdõiguslikkuse osas Soomes, Rootsis ja Taanis ning kõige kehvemad on Kreeka, Küpros, Malta, Hispaania ja Itaalia.

Plessz, Marie. Life stages and transformations of the labor market // European Societies (2009), no. 1, p. 103-136.

Artiklis analüüsitakse kolme sotsiaalse grupi - noorte, naiste ning pensionieelikute olukorda Poola, Tšehhi ja Ungari töajuturul 1980ndatest kuni 2000. aastate alguseni. Ungaris on töajuturult välja tõrjutud vanemad töötajad. Poolas on noored küll töajuturule integreeritud, kuid nende palk on suhteliselt väike. Tšehhis on tööhõive suhteliselt kõrge, kuid naistel on raskem töajuturul püsida.

Radin, Dagmar. Too ill to find the cure?: Corruption, institutions, and health care sector performance in the new democracies of Central and Eastern Europe and former Soviet Union // East European Politics & Societies (2009), no. 1, p. 105–125.

Artiklis võetakse vaatluse alla küsimus, miks mõned Kesk- ja Ida-Euroopa riigid (Tšehhi ja Sloveenia) on suutnud luua efektiivsema tervishoiusüsteemi kui teised, kus tervishoiusüsteemi ebaefektiivsus on veelgi kasvanud (Horvaatia ja Venemaa). Uuritakse 26 Kesk- ja Ida-Euroopa riigi tervishoiusektori resultatiivsust. Vaadeldakse ka korruptsiooni mõju sektori võimekusele võidelda haiguste tagajärgedega ning vähendada suremust. Eesti kohta andmed puudusid.

Wendt, Claus; Frisina, Lorraine; Rothgang, Heinz. Healthcare system types: a conceptual framework for comparison // Social Policy & Administration (2009), no. 1, p. 70–90.

Artiklis esitatakse tervishoiusüsteemide klassifitseerimise teoreetiline raamistik ja eristatakse selle alusel 27 tüüpi. Raamistik võimaldab analüüsida nii tervishoiusüsteemide erinevusi kui ka muutusi ajaperioodide lõikes. Artikli lõpus tuuakse välja kolm tervishoiusüsteemi ümberkujundamise vormi.

RAHVUSVAHELISED SUHTED

Barry, John; Thomas, Evan; Moreau, Ron; Yousafzai, Sami. Will Afghanistan destroy Obama? // Newsweek (2009), no. 6, p. 14–20.

Artiklis võrreldakse Afganistani praegust olukorda Vietnami sõjaga. Ameeriklased kahtlevad USA presidendi Barack Obama võimes Afganistanis edu saavutada.

Brzezinski, Zbigniew. Major foreign policy challenges for the next US President // International Affairs (2009), no. 1, p. 53–60.

Artiklis käsitletakse USA uue administratsiooni välispoliitika peamisi ülesandeid. Maailma poliitilisel areenil nähakse kaht uut arengut – nn globaalset poliitilist ärkamist sellistes küsimustes nagu kliimamuutused, tervis ja sotsiaalne ebavõrdsus ning nihet globaalse võimu

jaotumises läänest itta. Võimujaotuse muutumine on aeglane protsess ja lähitulevikus ei ole näha ühtki riiki või riikide gruppi, kes võiks üle võtta USA rolli rahvusvahelisel areenil.

Clark, Ian. Bringing hegemony back in: the United States and international order // *International Affairs* (2009), no. 1, p. 23–36.

Artiklis võetakse vaatluse alla USA hegemoonia tänapäeva maailmakorralduses. Hegemooniat käsitletakse kui rahvusvahelise kogukonna legitiimset institutsiooni, kus hegemoonile on antud erilised õigused ja kohustused. Sellise institutsiooni kirjeldamiseks esitatakse artiklis rida ajaloolisi pretsedente.

Ghosh, Bobby; Thompson, Mark; Calabresi, Massimo. Pakistan's prospects // *Time* (2009), no. 7, p. 18–20.

Artiklis vaadeldakse, milliste väljakutsetega seisab silmitsi Richard Holbrooke, kelle Barack Obama määras jaanuaris 2009 USA eriesindajaks Pakistanis ja Afganistanis. USA vajab koostööd Pakistani valitsuse ja sõjalise juhtkonnaga, et hävitada Al Qaeda ja Talibani peidukohad Pakistani loodeosas.

Goldthau, Andreas; Witte, Martin Jan. Back to the future or forward to the past? Strengthening markets and rules for effective global energy governance // *International Affairs* (2009), no. 2, p. 373–390.

Artiklis käsitletakse globaalset energiapoliitikat. Autorite hinnangul keskenduvad energiapoliitikat käsitlevad poliitilised debaadid liiga kitsalt geopolitikale ja ressurssidele ligipääsule. Analüüsitakse rahvusvaheliste nafta- ja gaasiturgude n-õ mängeegleid ning vaadeldakse, kuidas praegused suundumused neid mõjutavad ja tuuakse välja järeldused avaliku poliitika tarbeks.

Haass, Richard N.; Indyk, Martin. Beyond Iraq: A new U.S. strategy for the Middle East // *Foreign Affairs* (2009), no. 1, p. 41-58.

Artiklis võetakse vaatluse alla USA uus strateegia Lähis-Idas. Käsitletakse USA suhteid Iraagi ja Iraaniga ning analüüsitakse Iisraeli ja Palestiina konflikti lahendamise võimalusi.

Halliday, Fred. International relations in a post-hegemonic age // *International Affairs* (2009), no. 1, p. 37-51.

Fred Halliday jumalagajätukõne LSEs (The London School of Economics and Political Science). Autor käsitleb rahvusvaheliste suhete muutunud realiteetide kolme aspekti ja intellektuaalset konteksti. Vaadeldakse Ameerika ülemvõimu muutunud olemust, rahvusvaheliste suhete kasvavat mitmekesisust ja internatsionalismi erinevaid käsitlusi.

Kissinger, Henry A. Our nuclear nightmare // *Newsweek* (2009), no.7, p. 30–32.

Artiklis käsitletakse tuumarelvade ja selle võimalikku rolli lahendamata globaalsetes konfliktides. Autor usub, et Venemaa ja USA peaksid mängima suurt ja tähtsat rolli tuumadesarmeerimisel. Kissinger rõhutab, kui suurt ohtu kujutavad Põhja-Korea ja Iraani tuumaprogrammid. USA peaks koostöös NATO liitlastega nende probleemidega tegelema.

Will the relationship change? Yes it can // *The Economist* (2009), no. 8618, p. 29–32.

Artiklis on vaatluse all USA ja Iisraeli suhted. USA presidendilt Barack Obamalt oodatakse aktiivsemat rolli Araabia-Iisraeli konflikti vahendamisel. Vajadus sundida Iisraeli kiireteks järeleandmisteks on tekitanud poliitilisi probleeme igale USA liidriale.

MAJANDUS

Britain's fallen star // *The Economist* (2009), no. 8618, p. 39–41.

Artiklis analüüsitakse Suurbritannia finantskriisi ja majanduslangust, tuuakse esile kriisi

põhjused, millele aitasid kaasa kinnisvarabuumi kokkuvarisemine, ehitussektori kokkukuivamine ja ohjeldamatu kinnisvaralaenude andmine. Suurbritannia majandusprobleeme võrreldakse Jaapani ja Saksamaa omadega.

Burgeoning bourgeoisie : a special report on the new middle classes // The Economist (2009), no. 8618, eriosa, p. 3–20.

Esimest korda ajaloos moodustab keskklass maailma elanikkonnast rohkem kui poole ja seda tänu keskklassi kiirele kasvule arenguriikides. Artiklis selgitatakse keskklassi olemust ja tuuakse andmeid selle kohta, kui palju inimesi sinna maailma eri piirkondades kuulub. Vaatluse all on need tegurid, mis aitasid kaasa arengumaade majanduskasvule ja seega keskklassi suurenemisele.

Matthews, Owen; Nemtsova, Anna. Fear comes to the Russian heartland // Newsweek (2009), no. 8, p. 16–18.

Venemaa majandusraskuste tõttu on peaminister Vladimir Putin saanud valitsuse ebaõnnestunud lubaduste sümboliks. Venemaal on ebatavaliselt palju nn monolinnasid, kus domineerib üks suurettevõtte. Hinnangu järgi veerand Venemaa elanikest elab ja töötab ühes 1500st Venemaa monolinnast, mis on globaalse majanduslanguse tingimustes eriti haavatavad.

Oblivious to the coming storm // The Economist (2009), no. 8617, p. 47–48.

Artiklis vaadeldakse Venezuela poliitilist ja majandusolukorda 2009. aasta alguses, kui Hugo Chavez on olnud kümme aastat riigi president. Riigil tuleb silmitsi seista inflatsiooni, kinnisvaraprobleemide ja kuritegevusega. 2008. aastal toimus seal ligi 15 000 mõrva, nii et Venezuelast on saanud üks maailma vägivaldsemaid riike.

Out of Keynes's shadow // The Economist (2009), no. 8618, p. 72–73.

Artiklis antakse ülevaade ühe olulisema nn suure depressiooni aegse majandusteadlase Irving Fisheri teooriatest ja tema ideede ajakohasusest tänapäeva majanduskriisis. Fisher on palju vähem tuntud kui tema kaasaegne Inglise majandusteadlane John Maynard Keynes, ometigi on Fisheriga vaated praegugi olulised. Artiklis käsitletakse ka USA üha suurenevat võlakooormust, kinnisvarakriisi ja inflatsioonimäärasid ning nende mõju majandusele.

Turning their backs on the world // The Economist (2009), no. 8619, p. 57–60.

Maailmamajanduse integratsioon on peaaegu igal pool taganemas. Majanduskollaps on populaarseks teinud uue termini deglobaliseerumine. Artiklis uuritakse, kas globaliseerumine on tõesti lõppemas.

The whiff of contagion // The Economist (2009), no. 8620, p. 26–28.

Artiklis antakse ülevaade Ida-Euroopa riikide majandusprobleemidest. Kui Ida-Euroopa majandusraskused suurenevad, võivad need riigid autori arvates tõmmata endaga langusesse kogu Euroopa Liidu. Kui Ungari või üks Balti riikidest jõuab pankroti äärelle, siis esimesena kannatavad lääneeurooplased.

Worse than Japan? // The Economist (2009), no. 8618, p. 75–76.

Artiklis on vaatluse all panganduskriisid Jaapanis, Rootsis ja Lõuna-Koreas. Analüüsitakse, kuidas võiks kasu olla valitsuse sekkumise õppetundidest USA majanduskriisi puhul. Autori arvates on majanduskriis USAs komplitseeritum kui teistes riikides, tuuakse ära peamised erinevused.

Refereerinud Ülle Lepp ja Tiina Tammiksalu